

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,
judecători – Ion Arhiliuc, Liliana Catan,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpații Negru Vasilii, Negru Eugeniu, Grăjdean Ivan și de avocatul acestora, Lefter Stela, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 septembrie 2013, în cauza penală privindu-i pe

Negru Vasilii Dmitrii, născut la 13.01.1992, originar și domiciliat în s. Chipeșca, r-nul Șoldănești.

Negru Eugeniu Dmitrii, născut la 12.01.1992, originar și domiciliat în s. Chipeșca, r-nul Șoldănești.

Grăjdean Ivan Anatolii, născut la 05.04.1991, originar și domiciliat în s. Chipeșca, r-nul Șoldănești.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță:* 23.12.2011 – 27.03.2012

2. *Instanța de apel:* 25.04.2012 – 14.11.2012

1) *Rejudecarea:* 26.03.2013 – 25.09.2013.

3. *Instanța de recurs:*

1) 16.01.2013 - 26.02.2013, *dispusă rejudecarea,*

2) 03.12.2013 – 19.02.2014.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Șoldănești din 27 martie 2012, a fost încetat procesul penal în privința lui Negru V.D., Negru E.D. și Grăjdean I.A. în baza art. 287 alin. (3) CP.

Acțiunile civile înaintate de Lisa D. și Pavlovschi V. au fost lăsate spre soluționare în procedura civilă.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, Negru V.D., Negru E.D., Grăjdean I.A. și Cornos V. au fost învinuiți de către organele de urmărire penală de faptul că, la 13

iulie 2011, în jurul orei 03.00, în urma înțelegerii prealabile în s. Chipeșca, r-l Șoldănești, în loc public, aflându-se în apropierea gospodăriei lui Ciocan V., fără nici un motiv, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, intenționat i-au aplicat mai multe lovituri cu o ștachetă de lemn și o rangă metalică lui Lisa D., Pavlovschi V., Ciapă V., iar pe Pleșco D. l-au amenințat cu aplicarea violenței.

Astfel, părților vătămate Lisa D. și Pavlovschi V. i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare, iar lui Ciapă V. i-au fost cauzate dureri fizice.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul Mîrza I., solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care:

- Negru V.D. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) CP la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- Negru E.D. și Grăjdean I.A. să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 287 alin. (3) CP la 5 ani închisoare fiecare. În baza art. 90 CP să fie suspendată condiționat pedeapsa pe un termen de probă de 5 ani.

În motivarea apelului procurorul a invocat că, instanța de fond ilegal a încetat procesul penal în privința inculpaților, cu atragerea lor la răspundere contravențională din motivul că, în acțiunile lor lipsesc elementele infracțiunii de huliganism, ceea ce contravine prevederilor hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.4 din 19.06.2006 Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism. De asemenea, de către instanță s-au încălcat prevederile art.24 alin.(2) CPP, întrucît la baza sentinței au fost puse numai declarațiile inculpaților, iar declarațiile părților vătămate Lisa D., Pavlovschi V., Ceapa V., Pleșco D. și martorului Botezat I. au fost apreciate eronat.

Consideră că, probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale și examinate în instanța de judecată dovedesc integral vinovăția inculpaților în săvîrșirea infracțiunii incriminate. Menționează că, în cadrul urmăririi penale inculpații au încheiat acord de recunoaștere a vinovăției, care ulterior în instanța de judecată au renunțat la apărător și nu au susținut acordurile încheiate.

4. Prin decizia Curții de Apel Bălți din 14 noiembrie 2012, a fost admis apelul declarat de procuror, din alte motive decît cele invocate, inclusiv și din oficiu, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, prin care în temeiul art. 332 alin. (2) și 391 alin. (2) CPP, procesul penal în privința lui Negru V.D., Negru E.D. și Grăjdean I.A. în baza art. 287 alin. (3) CP a fost încetat pe motiv, că fapta lor constituie o contravenție prevăzută de art. 78 alin. (3) Cod contravențional.

Procesul contravențional în privința lor în baza art.78 alin.(3) Cod contravențional, a fost încetat în legătură cu prescripția tragerii la răspundere contravențională.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just concluzionînd lipsa componenței de infracțiune prevăzută de art. 287 alin. (3) CP și existența unei fapte contravenționale în acțiunile inculpaților, însă fără a constata respectiva faptă în partea

motivată, iar în dispozitivul sentinței pronunțate a dispus doar încetarea procesului penal pe art. 287 alin. (3) CP, fapt ce contravine prevederilor art. 391-394, 396 CP.

Instanța de apel a susținut poziția instanței de fond care a stabilit, că a avut loc continuarea conflictului apărut între părți anterior, în baza relațiilor ostile avute în ziua de 12.07.2011. Procesul de aplicare a leziunilor corporale a avut loc noaptea, în lipsa altor persoane și nu a întrerupt careva activitate a instituțiilor de stat sau publice, fapt ce indică lipsa elementelor constitutive ale huliganismului.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată, invocând temeiul prevăzut în pct.6) alin.(1) al art.427 CPP – „*instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*”.

Consideră că, concluzia instanțelor de judecată privind lipsa elementelor infracțiunii de huliganism în acțiunile inculpaților este incorectă și contravine pct.9 al hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.4 din 19.06.2006, fiind apreciate incorect declarațiile părților vătămate Lisa D., Pavlovschi V., Ceapă V., Pleșco D., precum și erorile comise de instanța de fond au fost menținute de către instanța de apel, contrar prevederilor alin.(3) pct.14 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005, deoarece nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel.

7. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 februarie 2013 a fost admis recursul ordinar declarat de către procuror, casată decizia Curții de Apel Bălți din 14 noiembrie 2012, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a constatat că, este prematură concluzia instanței de apel cu privire la lipsa elementelor constitutive a infracțiunii de huliganism și prezența unor fapte nepenale prevăzute de art. 78 alin. (3) Cod contravențional.

Instanța de recurs a conchis că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să analizeze și să aprecieze probele prezentate în cadrul procesului penal, în baza cărora să delimiteze infracțiunea huliganismului de contravenția prevăzută la art. 78 Cod contravențional, reieșind din practica unitară în acest domeniu, și să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, motivînd totodată respingerea argumentelor apelantului în acest aspect, cu respectarea prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) CPP.

9. Prin decizia Curții de Apel Bălți din 14 noiembrie 2012, a fost admis apelul declarat de procuror, casată parțial sentința Judecătoriei Șoldănești din 27 martie 2012, și pronunțată o nouă hotărîre , potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Negru V.D., Negru E.D., Grăjdean I.A. au fost recunoscuți vinovați în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) CP și condamnați la închisoare pe un termen de 3 (trei) ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, pentru fiecare.

În baza art.90 CP s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite pe un termen de probă de 1 (un) an, pentru fiecare.

S-au admis în principiu acțiunile civile înaintate de Lisa D. și Pavlovschii V,

urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

10. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a comis erori de drept, concluzionînd eronat că fapta inculpaților Negru V.D., Negru E.D., Grăjdean I.A. constituie contravenția prevăzută de art.78 alin.(3) Cod Contravențional, deoarece din probele acumulate de organul de urmărire penală, administrate de instanța de fond și verificate în ședința instanței de apel se constată că, în acțiunile inculpaților se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) CP. Mai mult ca atît, din descriptivul sentinței atacate rezultă că, instanța de fond nici nu a descris fapta contravențională, considerată ca fiind dovedită, iar în dispozitiv nu s-a pronunțat nici o soluție referitor la această faptă.

Instanța de apel a considerat veridice declarațiile tuturor părților vătămate, deoarece în cumul cu alte probe, nu există careva temei de a le pune la îndoială, iar afirmațiile inculpaților precum că între ei și părțile vătămate au existat relații ostile, în legătură cu care a avut loc o bătălie reciprocă, au fost respinse, deoarece cu leziuni corporale s-au ales doar părțile vătămate Lisa D. și Pavlovschi V., și dimpotrivă acestea lipsesc la toți inculpați.

De asemenea, a considerat că concluzia instanței de fond în ce privește neîncălcarea ordinii publice pe motiv că, acțiunile s-au desfășurat pe maidan din sat, în timpul nopții și în lipsa altor persoane, contravine prevederilor art.131 CP, întrucît evenimentele s-au desfășurat în localitate, în drum, în apropierea gospodăriei lui Ciocan V., au avut de suferit mai multe părți vătămate și conform materialelor cauzei, fapta a ajuns la cunoștința publicului.

Se menționează de către instanța de apel și faptul că, după punerea sub învinuire, cu participarea avocatului, toți inculpații au încheiat acord de recunoaștere a vinovăției, însă în ședința de judecată în instanța de fond și-au înlocuit avocatul, care a pus la îndoială acordurile de recunoaștere a vinovăției pe motiv că inculpații nu au înțeles esența lor, în legătură cu ce n-au fost acceptate de instanța de fond.

La aplicarea pedepsei instanța de apel a ținut cont de prevederile art.7, 75 CP, luînd în considerație caracterul infracțiunii, faptul că inculpații sunt la prima abatere, sunt tineri, au recunoscut parțial vinovăția, fapta s-a soldat cu urmări neînsemnate, se caracterizează pozitiv, ajungînd la concluzia că inculpații trebuie să-și execute pedeapsa stabilită cu aplicarea art.90 CP.

Referitor la latura civilă, instanța de apel a conchis că, concluzia instanței de fond este corectă, fiind menținută fără modificări, deoarece partea vătămată Lisa D. a pus la îndoială posibilitatea inculpaților de a repara prejudiciul cauzat, iar partea vătămată Pavlovschi V. nu a fost prezentă la judecarea cauzei.

11. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpații Negru V., Negru E., Grăjdean I. și de avocatul acestora, Lefter S., solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu emiterea unei noi hotărîri, prin care să fie încetat procesul penal pe art.287 alin.(3) CP în privința lor, în legătură cu faptul că fapta constituie o contravenție prevăzută de art.78 Cod Contravențional și luînd în considerație că a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere contravențională să fie încetată procedura contravențională.

În motivarea recursului se invocă faptul că, instanța de apel a ignorat recomandările expuse în decizia instanței de recurs din 26.02.2013, prevederile hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.4 din 19.06.2006 Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism și interpretând eronat art.131 CP, ilegal a condamnat inculpații Negru V., Negru E., Grăjdean I. în baza art.287 alin.(3) CP, necăutând la faptul că, din materialele cauzei rezultă că, în acțiunile lor nu sunt întrunite elementele infracțiunii imputate, ci o contravenție prevăzută de art.78 Cod Contravențional.

12. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu în baza motivelor invocate în recurs și în raport cu materialele dosarului, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) CPP, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

12.1. Recurenții invocă p.6) alin.(1) art.427 CPP - *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel”*.

Colegiul penal constată că, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de către procuror în cererea de apel, cu admiterea acesteia, fiind casată parțial hotărârea instanței de fond și pronunțată o nouă hotărâre, prin care inculpații au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.287 alin.(3) CP la pedeapsa sub formă de închisoare, cu aplicarea prevederilor art.90 CP.

12.2. De asemenea, se invocă temeiurile prevăzute de pct.8) alin.(1) art.427 CPP *„nu au fost întrunite elementele infracțiunii”* și pct.12) - *„faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”*.

Colegiul menționează că, temeiul invocat de recurenți - *„nu sînt întrunite elementele infracțiunii”* include cazurile cînd nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori cînd nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

În speța dată, inculpații au fost puși sub învinuire, recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.287 alin.(3) CP, adică ***huliganismul agravat***, care reprezintă acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.

Potrivit doctrinei penale, huliganismul este săvârșit în locuri publice (străzi, piețe, plaje, cafenele, restaurante, mijloace de transport în comun, etc.). Însă, huliganismul poate fi săvârșit și în locuri care nu au un caracter public (apartamente, sedii de întreprinderi, terenuri private, mijloace de transport personal, etc.). Or, dispoziția art.287 CP nu se desprinde că infracțiunea de huliganism este săvârșită neapărat într-

un loc public. Totuși, obligatoriu este modul public al infracțiunii de huliganism: actele huliganice sunt săvârșite în prezența unor persoane sau rezultatul actelor huliganice devine inevitabil cunoscut altor persoane.

Huliganismul este o faptă săvârșită în public, dar nu neapărat într-un loc public.

Desconsiderarea deplină a ordinii publice o demonstrează dorința făptuitorului de a profita de un pretext neînsemnat pentru răfuiala cu victima. În frecvente cazuri, pretextul pentru săvârșirea infracțiunii din motive huliganice este, în genere, aproape imposibil de identificat. Aceasta deoarece un astfel de pretext este în totală necorespondere cu fapta comisă și cu urmările produse de aceasta.

Colegiul penal constată că, instanța de apel corect a interpretat prevederile art.131 CP, potrivit căruia fapta se consideră a fi săvârșită în public și atunci când este comisă: într-un loc inaccesibil publicului, cu intenția ca fapta să fie auzită sau văzută, dacă aceasta s-a produs față de două sau mai multe persoane; prin orice mijloace recurgând la care făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului.

Din cele menționate reiese cu claritate că, întotdeauna, infracțiunea de huliganism presupune ipostaze cu implicații publice. Dar, numai în unele cazuri este săvârșită în locuri publice.

Infracțiunea de huliganism trebuie delimitată de anumite fapte nepenale, și anume de fapte prevăzute de Codul contravențional, care se deosebesc substanțial prin faptul că, ele nu presupun și prezența unei acțiuni adiacente (așa cum o presupune infracțiunea de huliganism, când are un caracter complex), acțiune exprimată, alternativ, în: aplicarea violenței asupra persoanelor; amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor; opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice.

Pe cale de consecință, se va aplica art.287 CP, și nu articol din Codul contravențional, dacă făptuitorul nu se limitează doar la: acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce încalcă normele morale, tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice, tulburarea liniștii în timpul nopții, de la ora 22 pînă la ora 7, etc.. Făptuitorul mai recurge la aplicarea violenței, la amenințarea cu aplicarea violenței. Bineînțeles, făptuitorul recurge la aceasta în contextul aceleiași intenții. În acest fel, fapta pe care o comite depășește gradul de pericol social al unei contravenții, atingînd gradul de pericol al unei infracțiuni.

În speța dată, inculpații au săvârșit fapta într-un loc public și își dădeau seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului, fapt confirmat de martorii în cauza dată, declarînd că a doua zi au auzit de bătaia care a avut loc între inculpați și părțile vătămate.

Colegiul penal constată faptul că, motivele indicate în recurs au fost obiect de studiu în instanța de apel, care conform prevederilor art. 414 CPP, judecînd apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor acumulate de organul de urmărire penală, administrate de prima instanță, a verificat declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu audierea inculpaților, părții vătămate Lisa D., cu consemnarea în procesul-verbal.

Din cuprinsul părții constatatoare a deciziei rezultă că, instanța de apel a stabilit fapta săvârșită de inculpați cu toate elementele constitutive și care constituie infracțiune, astfel că temeiurile de recurs prevăzute de pct.8) și 12) alin.(1) art.427 CPP nu rezultă din materialele dosarului.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 CPP, cuprinde fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date, așa că, aceasta este motivată.

Colegiul penal conchide că, instanța de apel just a apreciat probele în sensul art.101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă privind condamnarea inculpaților Negru V., Negru E., Grăjdean I., întrucât în acțiunile ultimilor sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) CP.

Instanța de recurs reține că, temeiurile invocate de recurenți prevăzute la art. 427 alin. (1) pct.6), 8), 12) CPP, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare hotărîrea atacată este legală și întemeiată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 CPP, de aceea recursul ordinar declarat de inculpații Negru V., Negru E., Grăjdean I. și de avocatul acestora, Lefter S., se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

13. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpații Negru Vasiliu, Negru Eugeniu, Grăjdean Ivan și de avocatul acestora, Lefter Stela, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 septembrie 2013, în cauza penală privindu-i pe **Negru Vasiliu Dmitrii, Negru Eugeniu Dmitrii, Grăjdean Ivan Anatolii**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **19 martie 2014.**

Președinte:

Constantin Gurschi

Judecători:

Ion Arhiliuc

Liliana Catan